

LA GUS DEL BØRT?

BUORGODUM GÅVVÅJUOHKEMA
BIRRA NUORAJ GASKAN

POLITIET

MÁHTTÁ JUOGEDUVVAT. VALLA BIERRI GUS JUOHKET?

Politija almot jagen 2019 muhem åhpadimnævov nuorajskåvllåoahppijda váj hieret seksualiseridum gáváj juogedimev. Åhpadimnævo namma la «Juogedahtte?» ja dat la dagádum danen gá udnásj nuora mobijlan viessu ja adni appajt maj gávájt ja videojt juogadi. Luodjomláhkáj merkaj dát juohkemkultuvrra aj ahte nuora válldi – ja juogadi – seksualiseridum gávájt ja videojt iehtjastis ja iehtjádijs.

Mánáj gaskan álldarin 13–18 jage li 13 prosenta juogadam rihtso gávájt iehtjastis nehtan manjemus jage Medieoahttse Barn og medier-guoradallama 2018 milta. Sihtap ganugit dáv prosænntaoasev lassánimes.

Moaddása e diede dákkir gávvim, vuorkkim ja juohkem álu la buorgoduvvam

VUONARIJKA LÁHKA GUOSSKÁ AJ MOBIJLAN

Dábálasj lága ja njuolgadusá guoski aj mobijlan. Valla vuojnnep moaddása jáhkki sij li ienep vuojnnemahttasa nehtan, ja navti la álkkep nievres láhkáj ulmutjahttet.

Politija la vuojnnám moadda ássjjit gánnå nuora sáddiji rihtso gávájt nágini gejda luohtedi, valla ajtu gávvå juogeduvvá. Dat la buorgoduvvam, ja juohkem la stuorra noaden sunji gej rihtso gávvå oabllu.

Muhtem varás buojkulvisá duoh tavuodas:

Báhttja gut la 17 jagák filmmi 16 jagák næjtsov guhti suv njammá. Næjttso ij diede báhttja filmmi. Video rádnajda sáddiduvvá, ja filmma de jáhtelin nehtan juogeduvvá.

Næjttso gut la 16 jagák filmmi guoktav vuollel 18 jage sexa bále, ja filmav sosiála mediajda biedjá. Filmma jáhtelit váldeduvvá ierit, valla moaddása li juo dav vuojnnám ja filmas sjärmagávåjt válldám.

Næjttso gut la 16 jagák sáddi rihtso gávåv iehtjastis suv irggáj. Hæjtádallaba, ja báhttja gávåv vijddásit sáddi rádnajda, gudi vat juogadi. Næjttso la ájggá juo massám kontrållav gávå badjel. Gávvå pornográfalasj næhttabælláj biejaduvvá.

E LÁGAV DÅBDÅ

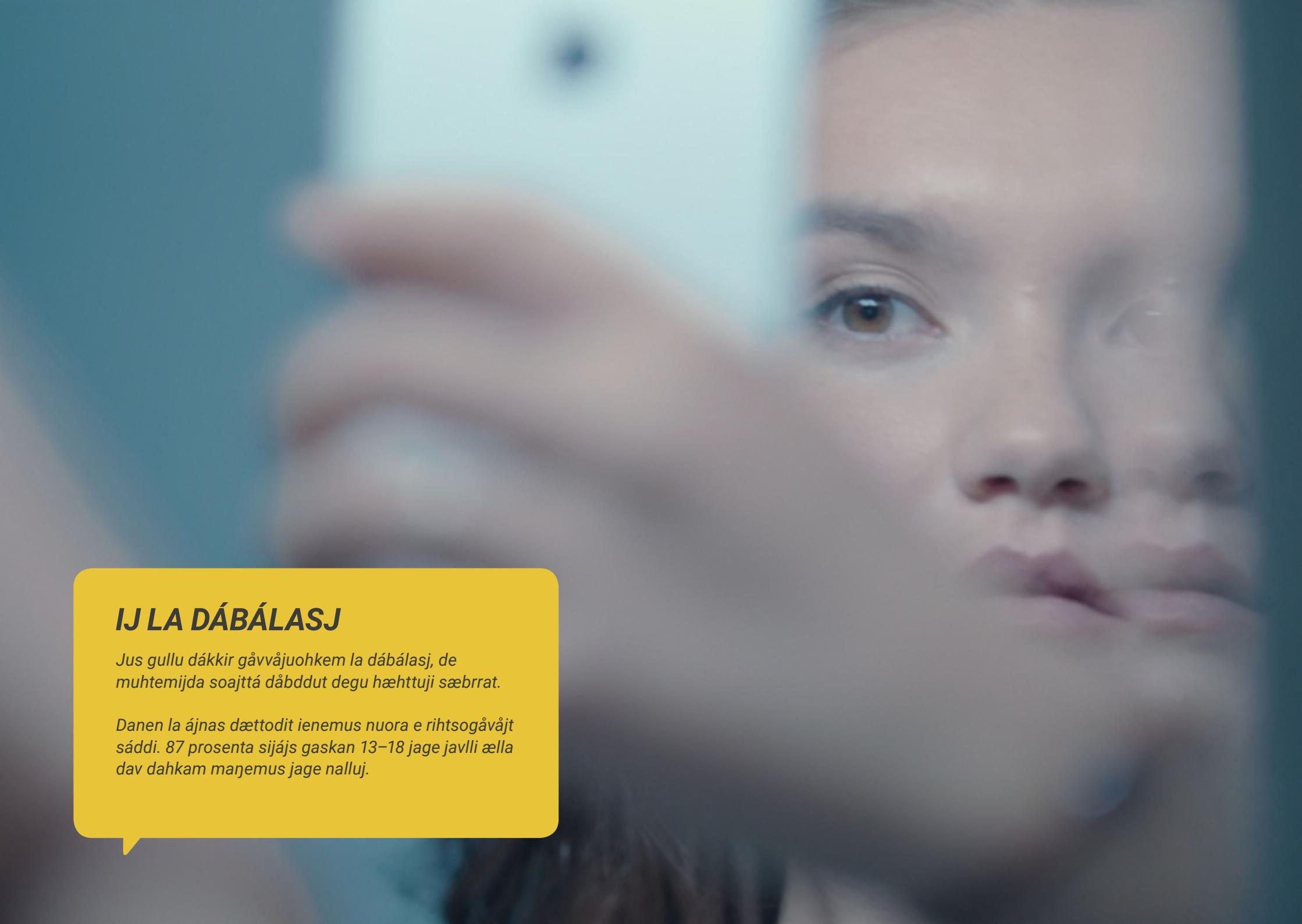
Moadda nuora e njuolgadusájt dåbdå ja e diede gåggu li rájá. Esski manjela ájttsi sján ij la kontrolla dan badjel majt li juogadam – ja de la dábálattjat ilá manjjet.

Rihtso gåvå ja sexvideoa ma nehta baktu juogeduvvi, li gássjelisá gádodit. Gå diehtá rihtso gåvvå iehtjastis nehtan juogeduvvá, la låsså dille, sierraláhkáj mánájda ja nuorajda. Lenemus nuora dádjadi vasste la iehtjádija sáddit, valla diehti gus soajtti stráffuduvvat?

Stráffaláhka javllá:

Ij la loahpe sáddit seksualiseridum gávåjt aktasik vuollel 16 jage, jali nágín vuorasabbuj guhti ij la dasi miededam.

Dábálattjat ij la loahpe **VÁLLDET, ADNET** jalik **JUOGADIT** rihtso gåvåjt jali videojt mánájs ja nuorajs vuollel 18 jage. Muhttijn máhttá stráffudimes bessat jus báhtjan/næjtson la rihtso gåvvå muhtemis gesi la árnigis gó sujna la gåvvå (degu irgge/moarsse), jus libá sulle sæmmi álldarin ja rubbmelasj ávddånahttemin, ja sán gut la gåvån la gaskal 16 ja 18 jage. **Ajtu la buorgodum** gåvåv iehtjádija sáddit/juogadit.

IJ LA DÁBÁLASJ

Jus gullu dákkir gávvájuohkem la dábálasj, de muhtemijda soajttá dåbdddut degu hæhttuiji sæbrrat.

Danen la ájnas dættodit ienemus nuora e rihtsogåvåjt sáddi. 87 prosenta sijájs gaskan 13–18 jage javlli ælla dav dahkam mañemus jage nalluj.

MAJT MÁHTTI ÆJGÁDA DAHKAT?

Nuora galggi gullat ja diehtet sij bessi ságastit ietjasa æjgádij jali ietjá állessjattugij gejda luohtedi, jus juorruli juonga badjel mij la nehtan dáhpáduvvam. Ságasta ietjat mánáj, gatjádalá ja subtsasta mij máhttá gevvat jus gávájt loabe dagi juogat – navti máhtá ietjat mánáv viehkedit vuogas láhkáj válljit. Gesi ajtu sáddiji? La gus dat *loahpe*? La gus *årnigis*? Na mij de jus gávvá vijddásappot *oabllu*?

politiet.no/delbart

Máná li ulmutja gudi li jali vuojnnet li nuorap gå 18 jage.

LA GUS JUOGADAHTTE?

*La gus duv mánna vásedam gåvå sujsta oabllu?
Dála tjuovvu nágín ráde:*

**Válde sjærmmagåvåjt ja duodasta guhtimusj
la juohkám, ja gánnå ja goassa dat la
juogeduvvam.**

**Diededa guoskavasj applikasjávnnåj jali
næhttadievnastussaj.**

**Válde aktijuodav politijajn telefåvnån 02800,
jali maná lagámus politijastasjávnnåj.**

DIEDÁ GUS MIJ LA JUOGEDAHTTE?

Gæhttjala ietjat dáppe
politiet.no/delbart